

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 20.12.2010
COM(2010) 774 окончателен
Приложение А/глава 9

ПРИЛОЖЕНИЕ А към

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно Европейската система от национални и регионални сметки в
Европейския съюз**

ПРИЛОЖЕНИЕ А

Глава 9: ТАБЛИЦИ ЗА ПРЕДЛАГАНЕТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО И РАМКАТА „ВЛОЖЕНИ РЕСУРСИ-ПРОДУКЦИЯ“

ВЪВЕДЕНИЕ

9.01 В настоящата глава е направен преглед на таблиците за предлагането и използването и на рамката „Вложени ресурси-продукция“.

9.02 В основата на рамката „Вложени ресурси-продукция“ са таблиците за предлагането и използването по текущи цени и по цени от предходната година. Рамката се допълва от симетричните таблици „Вложени ресурси-продукция“, които са получени от таблиците за предлагането и използването чрез допускания или допълнителни данни.

Таблиците за предлагането и използването и симетричните таблици „Вложени ресурси-продукция“ могат да бъдат разширявани и изменяни в зависимост от конкретните цели, например сметки за производителността, сметки за труда, тримесечни сметки, регионални сметки и сметки за околната среда в парично или материално изражение.

9.03 Таблиците за предлагането и използването представляват матрици, съдържащи стойностите по операциите с продукти в националната икономика, които са категоризирани по видове продукти и отрасли. В тези таблици са показани:

- а) структурата на разходите за производство и формираният в производствения процес доход;
- б) потоците на стоки и услуги, произведени в рамките на националната икономика;
- в) потоците на стоки и услуги между националната икономика и сектор „Останал свят“; за анализа в европейски контекст трябва да се направи разграничение между потоците в ЕС и потоците с държави извън ЕС.

9.04 В таблицата за предлагането е показано предлагането на стоки и услуги по продукти и отрасли на преработващата промишленост, като се прави разграничение между национални отрасли и внос. Схематично представяне на таблица за предлагането е дадено в таблица 9.1.

Таблица 9.1 Схематично представяне на таблица за предлагането

Предлага не	Отрасли на преработващата промишленост	Сектор „Останал свят“	Общо
----------------	--	--------------------------	------

Продукт и	Стойности на продукцията	Стойности на вноса	Общо предлагане по продукти
Общо	Общо продукция на отраслите	Общо внос	Общо предлагане

9.05 В таблицата за използването е показано използването на стоки и услуги, категоризирани по продукти и по вид използване. Показаните в колоните видове използване са следните:

- а) междинно потребление по отрасли;
- б) разходи за крайно потребление: сектори „Домакинства“, „Държавно управление“ и „Организации с нестопанска цел, обслужващи домакинствата“ (ОНЦОД);
- в) бруто капиталобразуване; и
- г) износ.

В колоните „Междинно потребление“ по отрасли в таблиците са показани компонентите на брутната добавена стойност, както следва:

- а) възнаграждения на наетите лица;
- б) други данъци минус субсидии за производство;
- в) нетен смесен доход, нетен опериращ излишък и потребление на основен капитал.

Схематично представяне на таблица за използването е дадено в таблица 9.2 по-долу.

Таблица 9.2 Схематично представяне на таблица за използването

Използване	Отрасли, които закупуват продукцията	Крайно потребление	Бруто капиталобразуване	Сектор „Останал свят“	Общо
------------	--------------------------------------	--------------------	-------------------------	-----------------------	------

Продукти					
Общо	Междинно потребление	Крайно потребление	Бруто капиталово образуване	Износ	Общо използване
Компоненти на добавената стойност	Възнаграждения на наетите лица Други данъци минус субсидии Нетен опериращ излишък Потребление на основен капитал				

9.06 При таблиците за предлагането и използването се прилагат следните тъждества:

- а) за всеки отрасъл продукцията е равна на междинното потребление плюс брутната добавена стойност;
- б) за всеки продукт предлагането е равно на сбора от всички видове използване, показани в изравнените редове в рамката за предлагането и използването;

Това тъждество е валидно само когато предлагането и използването са остойностени на еднаква база, т.е. или и двете по покупни цени, или и двете по базисни цени (вж. параграфи 9.30—9.33),

така че за всеки продукт:

предлагането по покупни цени е равно на

продукцията на продукта по базисни цени

плюс вноса по базисни цени

плюс търговските и транспортните надбавки

плюс данъците *минус* субсидиите за продукти,

което е равно на използването на продукта по покупни цени, което от своя страна е равно на

междинното търсене на продукта

плюс разходите за крайно потребление

плюс бруто капиталобразуването

плюс износа.

На равнището на „Общо за икономиката“ общото междинно търсене е равно на общото междинно потребление, търговските и транспортните надбавки са равни на нула за „Общо за икономиката“, тъй като те са компенсирани от продукцията на отраслите, които начисляват тези надбавки, така че това тъждество може да бъде изразено по следния начин:

продукция + внос + данъци върху продуктите = междинно потребление + крайно потребление + капиталобразуване + износ,

откъдето

продукция - междинно потребление + данъци върху продуктите

= крайно потребление + капиталобразуване + износ минус внос

което показва еквивалентността на производствения и разходния метод при изчисляване на БВП;

- в) *брутната добавена стойност* е разликата между продукцията и междинното потребление по отрасли. Тя е равна на сбора на формираните доходи. Така че брутната добавена стойност е равна на сбора на възнагражденията на наетите лица, потреблението на основен капитал, нетния опериращ излишък/смесен доход и другите данъци *минус* субсидиите за производство. Това дава възможност за проверка на липсата на противоречие между доходния и производствения метод за изчисляване на БВП.

9.07 Таблиците за предлагането и използването са основната рамка за анализите по отрасли, например тези за продукцията, добавената стойност, възнагражденията на наетите лица, заетостта, опериращия излишък/смесения доход, данъците (минус субсидиите) върху производството, бруто образуването на основен капитал, потреблението на основен капитал и наличността на капитал.

9.08 Таблиците за предлагането и използването съдържат потоците в следните сметки:

- а) сметка „Стоки и услуги“;
- б) сметка „Производство“;
- в) сметка „Формиране на дохода“.

Тези сметки показват формирането на дохода и предлагането и използването на стоките и услугите по институционални сектори. Таблиците за предлагането и използването могат да допълват тази информация, като дават разбивка по отрасли и показват измененията в обема и цените. Информацията по институционални сектори в секторните сметки и информацията по отрасли в таблиците за предлагането и използването могат да бъдат свързани чрез кръстосана класификация като тази, която е представена в таблица 9.3 по-долу.

Таблица 9.3 Таблица, свързваща таблицата за предлагането и използването със секторните сметки

	Отрасли (NACE) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 - ...	Общ о
Сектор		
S.11 Сектор „Нефинансови предприятия“		
Междинно потребление		
Брутна добавена стойност		
Възнаграждения на наетите лица		
Други данъци минус субсидии		

за производство		
Потребление на основен капитал		
Нетен опериращ излишък/смесен доход		
Продукция		
Бруто образуване на основен капитал		
Наличност на дълготрайни активи		
Заетост		
S.12 Сектор „Финансови предприятия“		
Междинно потребление		
. . .		
Заетост		
S.13 Сектор „Държавно управление“		
S.14 Сектор „Домакинства“		
S.142 Лица, работещи за собствена сметка		
Услуги от собственици за обитавани от тях собствени жилища		
S.15 Сектор „Организации с нестопанска цел, обслужващи домакинствата“		
Общо сектори		
Междинно потребление		
. . . .		
Заетост		

9.09 В таблица 9.4 е показана симетрична таблица „Вложени ресурси-продукция“; тя представлява матрица, която показва как предлагането съответства на използването чрез категоризацията на продукцията „Продукт по продукт“ или „Отрасъл по отрасъл“ и която дава подробна информация за операциите по междинно потребление и крайно използване. Между дадена симетрична таблица „Вложени ресурси-продукция“ и дадена таблица за използването съществува едно основно концептуално различие: във втората таблица записванията показват как продуктите се използват от отраслите в междинното потребление, докато в първата таблица има два алтернативни варианта:

- а) записванията показват как продуктите се използват като междинно потребление с оглед на производството на продукти, или
- б) записванията показват как продукцията на отраслите се използва в междинното потребление на други отрасли за създаване на продукцията на отраслите.

Следователно в симетрична таблица „Вложени ресурси-продукция“ се използва или класификация на продуктите, или класификация на отраслите както за редовете, така и за колоните.

Таблица 9.4 Схематично представяне на симетрична таблица „Вложени ресурси-продукция“ за продукти

	Произведени продукти	Крайно потребление	Бруто капиталооб- разуване	Сектор „Останал свят“	Общо
Използвани продукти	Междинно потребление	Крайно потребление на сектори „Домакинств а“, „Организаци и с нестопанска цел, обслужващи домакинства та“ и „Държавно управление“	Бруто капиталооб- разуване	Износ	
Общо					
Компоненти на брутната добавена стойност					
Сектор „Останал свят“					
Общо					

9.10 В по-голямата си част статистическата информация, която може да бъде получена от производствените единици, показва какъв вид продукти те са произвели и продали и обикновено не така изчерпателно указва какви видове продукти са закупили и използвали. Форматът на таблиците за предлагането и използването е създаден така, че

да е подходящ за този вид статистическа информация (т.е. продукти, използвани по отрасли).

- 9.11 Обратно, често не разполагаме с информация от вида „Продукт по продукт“ или „Отрасъл по отрасъл“, каквато е необходима за симетричната таблица „Вложени ресурси-продукция“. Например изследванията в рамките на отраслите обикновено осигуряват информация за вида на използваните в производството продукти и за произведените и продадените продукти. Обикновено не е налична информацията за вложените продукти при производството на специфични продукти.
- 9.12 Информацията, представена под формата на таблици за предлагането и използването, представлява отправна точка за създаване на по-аналитичната форма на симетричните таблици „Вложени ресурси-продукция“. Информацията „Отрасли по продукти“ в таблиците за предлагането и използването може да бъде преобразувана в симетрични таблици чрез прибавянето на допълнителна информация относно структурата на вложените ресурси или чрез допускането на наличието на идентична структура на вложените ресурси или на идентични пазарни дялове по продукти или по отрасли.
- 9.13 Таблиците за предлагането и използването и рамката „Вложени ресурси-продукция“ изпълняват едновременно три различни функции:
- описание;
 - статистически инструмент;
 - инструмент за анализ.

Описание

- 9.14 Таблиците за предлагането и използването дават системно описание на формирането на дохода, предлагането на продукта и използването по отрасли. Какво става по-нататък с вложените в производствените процеси ресурси и с продукцията от тях в отделните отрасли е дадено в контекста на националната икономика, т.е. във връзка с производствените процеси в други национални отрасли и в сектор „Останал свят“ и във връзка с разходите за крайно потребление.

Основна функция на таблиците за предлагането и използването е да показват промените в структурата на икономиката, например промените от гледна точка на значението на отделните отрасли, промените в използваните вложени ресурси и произвежданата продукция и промените в състава на разходите за крайно потребление, бруто капиталобразуването, вноса и износа. Тези промени могат да отразяват процеси, като глобализация, възлагане на външни изпълнители, иновации и промени в разходите за труд, данъци, цени на петрола и обменни валутни курсове.

Таблиците за предлагането и използването по цени от предходната година се използват за съставянето на статистически данни за растежа в обема на БВП, за описание на промените в структурата на икономиката като номинални стойности или обем. Също така те осигуряват рамка за представянето на промените в цените и в разходите за труд в националната икономика.

Статистически инструмент

9.15 Използването на информация за производството, разходите и дохода при съставянето на таблиците за предлагането и използването и съгласуването на непоследователни оценки формират набор от надеждни и изравнени национални сметки, включително и оценки за ключови агрегати, като БВП по текущи цени и по цени от предходната година.

9.16 При изчисляването на БВП по пазарни цени могат да бъдат възприети три основни метода: производствен, разходен и доходен. Тези три различни метода се използват при съставянето на таблиците за предлагането и използването:

- а) според производствения метод БВП по пазарни цени е равен на продукцията по базисни цени минус междинното потребление по покупни цени плюс данъците (минус субсидиите) върху продуктите;
- б) според разходния метод БВП по пазарни цени е равен на сбора на категориите на крайното използване минус вноса: разходи за крайно потребление + бруто капиталообразуване + износ – внос;
- в) според доходния метод БВП по пазарни цени е равен на сбора на възнагражденията на наетите лица, потреблението на основен капитал, другите данъци минус субсидиите за производство и нетния опериращ излишък/смесен доход плюс данъците минус субсидиите за продукти.

Единна оценка на БВП по пазарни цени се постига при изравняване на таблиците за предлагането и използването.

9.17 Таблиците за предлагането и използването са особено полезни за оценката на БВП по пазарни цени според производствения и разходния метод. Основните източници на данни за това са проучванията сред предприятията и административните данни, например данните за ДДС и акцизите. Таблиците за предлагането и използването се използват за комбиниране на информация от производствения и разходния метод чрез изчисляване и изравняване на предлагането и използването на равнището на отделния продукт. При този метод се изчислява предлагането на даден продукт и се разпределя по различните видове използване, като разходи на домакинствата за крайно потребление, междинно потребление и износ. Доходният метод не осигурява толкова стриктно изравняване, тъй като обикновено опериращият излишък и смесеният доход се изчисляват въз основа на информация от другите два метода. Съгласуваността между таблиците за предлагането и използването със секторните сметки може да се провери чрез таблиците, показани на таблица 9.3. Това съпоставяне помага за оценката на БВП по пазарни цени чрез сравнение на информацията от отчетите за приходите и разходите на дружествата със съответните оценки за отраслите.

9.18 Таблиците за предлагането и използването служат за различни статистически цели, като например:

- а) идентифициране на празнотите и несъответствията в източниците на данни;

- б) извършване на оценки като остатъчна стойност, например оценката на крайното потребление на конкретни продукти като остатъчна стойност, след като другите видове използване на продуктите са били разпределени;
- в) извършване на оценки чрез екстраполиране на данни от базисен период за по-късни периоди, за които наличната информация е по-малко надеждна. Например годишните данни могат да бъдат изчислени на базата на подробните данни за предлагането и използването за базисна година и след това тримесечните данни да бъдат изчислени чрез екстраполиране от референтния период;
- г) проверка и подобряване на съгласуваността, достоверността и пълнотата на данните в таблиците за предлагането и използването и на получените данни, като например тези в сметките „Производство“. За тази цел процесът на изравняване не се ограничава до таблиците за предлагането и използването по текущи цени:
 - (1) с таблиците, като тази от 9.3, показваща връзката със секторните сметки, може да се направи директно сравнение между оценките на производството, разходите и дохода от системата на таблиците за предлагането и използването и тези от независими източници, използвани в секторните сметки. Съгласуването на този етап гарантира, че след процеса на изравняване на предлагането и използването се постига съгласуваност между таблиците за предлагането и използването и секторните сметки,
 - (2) при извеждането от таблиците за предлагането и използването на симетричните таблици „Вложени ресурси-продукция“ може да се открият несъответствия и недостатъци в таблиците за предлагането и използването,
 - (3) чрез съставяне на таблици за предлагането и използването по текущи и постоянни цени за две или повече години, оценките за измененията в обемите, стойностите и цените могат да бъдат изравнени едновременно в сравнение със случая на съставяне и изравняване на таблиците за предлагането и използването за една отделна година само по текущи цени, което представлява значително увеличение на ефективността на рамката за предлагането и използването;
- д) претеглянето и изчислението на индекси и оценки за цени и обеми, например на БВП чрез дефлиране на крайното използване по продукти или на БВП чрез прилагане на метода на двойното дефлиране по отрасли. Дефлирането се извършва на най-ниското възможно ниво на агрегация на операциите по надеждни оценки за движението на цените поради следните причини:
 - (1) като цяло показателите на цените и обемите са по-представителни при ниско ниво на агрегация;
 - (2) качествената промяна може да бъде оценена по-добре при по-ниско ниво на агрегация, например могат да бъдат взети предвид промените в състава на предлагането или използването на дадена продуктова група;
 - (3) наличните ценови индекси от ценовата статистика често са от вида на Ласпейрес (Laspeyres). Проблемите от прилагането им вместо теоретически

по-подходящия тип на Пааше са по-малки, ако се използват на ниско ниво на агрегация.

Изравняването на предлагането и използването на даден продукт е по-лесно, когато броят на разграничените продукти е по-голям и изходните данни са налични на такова ниво на подробност. Качеството на изравнените резултати ще е по-високо; това е особено вярно при празноти в данните.

Инструмент за анализ

- 9.19 Една от основните силни аналитични страни на таблиците „Вложени ресурси-продукция“ се заключава в това, че те дават възможност да се изразят не само първостепенни ефекти, например когато са налице промени в цените на енергията или разходите за труд, но и второстепенни и по-косвени ефекти. Например едно значителното увеличение на цените на енергията ще окаже влияние не само на тези отрасли, които са енергоемки, но също и на отраслите, използващи продукцията на енергоемките отрасли. Тези косвени ефекти могат да бъдат особено значими, тъй като понякога са дори с по-голямо значение от преките ефекти.

По-подробно представяне на таблиците за предлагането и използването

Класификации

- 9.20 Класификацията, която е използвана за отраслите в таблиците за предлагането и използването и таблиците „Вложени ресурси-продукция“, е NACE, а за продуктите — КПД; тези класификации са изцяло свързани една с друга: на всяко едно ниво на агрегация КПД показва основните продукти на отраслите по NACE.
- 9.21 В таблиците за предлагането и използването класификацията на продуктите е най-малко толкова подробна, колкото и класификацията на отраслите, например нивото на КПД от три цифри и нивото на NACE от две цифри.
- 9.22 Класификациите на отраслите и продуктите могат да се основават на три различни вида критерии: критерии на предлагането, критерии на търсенето и размер. За анализа на производителността продуктите и техните производители са по принцип категоризирани по вид производствен процес. За анализа на търсенето продуктите се категоризират по сходство на предназначението, например луксозните стоки се групират заедно, или по сходство на търговските отношения, например вид на центровете за продажби. За анализа на вложените ресурси-продукция същата класификация на продуктите или отраслите се използва за предлагането и търсенето. Класификацията се определя по такъв начин, че размерът на всеки клас да не представлява нито твърде малка, нито твърде голяма част от националната икономика. При международните класификации това означава, че количествената значимост на повечето класове е съществена за голяма част от държавите.
- 9.23 Във всички случаи класификациите на отраслите и продуктите в националните сметки се основават на комбинация от тези критерии, както и на исторически традиции. Основно те се определят от гледна точка на производителите и поради това в по-слаба степен са подходящи за анализа на предлагането и търсенето. Съставителите и

ползвателите на данни за националните сметки за отраслите и продуктите трябва да имат добра представа за това, какво реално се включва и изключва от всяка от групите и какви са последиците от този факт. Например „Операции с недвижими имоти“ включва услугите от собственици за обитавани от тях собствени жилища, а „Застраховане“ изключва фондове за социална сигурност.

- 9.24 Местните единици по видове дейност в един отрасъл могат да имат различни производствени процеси. Това може да отразява значителни различия във вертикалната интеграция, с възлагането на външни изпълнители на спомагателните дейности (например почистване, транспорт, управление, сервиране на храни и напитки), в наемането на машини, в работната ръка, наета чрез агенции за временна заетост, и в маркетинга. То може да отразява и различия между законни и незаконни производители или между производители в различни региони.
- 9.25 Поради променящото се икономическо значение на различните отрасли и продукти, промените в производствените процеси и появата на нови продукти класификациите на отраслите и продуктите трябва редовно да се актуализират. При това обаче трябва да се постига баланс между промените в икономиката и необходимостта от съпоставимост на данните във времето заедно с разходите, които такива големи промени носят за производителите и ползвателите на данните.
- 9.26 В таблиците за предлагането и използването класификацията на продуктите като цяло е по-подробна от тази на отраслите. Основните причини за това са четири.
- а) наличните данни за продуктите често са много по-подробни, отколкото тези за отраслите;
 - б) характерната за даден отрасъл продукция може да подлежи на значително различаващи се данъчни режими и да е със значително различаващи се цени, например в случай на ценова дискриминация. Разграничаването между различните продукти е от полза за съставянето и анализа;
 - в) с оглед на висококачественото дефлиране и съставянето на оценки за измерителите на обем, продуктовете групи трябва да бъдат хомогенни и добре свързани с наличните ценови дефлатори;
 - г) за да се осигури прозрачен процес на съставяне на данните, са необходими отделни продукти, за да се открият основните специфични правила в областта на националните сметки, например услугите от собственици за обитавани от тях собствени жилища, застраховането и пазарната и другата непазарна продукция по единици на държавното управление.
- 9.27 Разграничението между пазарната продукция, продукцията за собствено крайно потребление и непазарната продукция трябва да се използва само при общата продукция по отрасли; разграничението не се изисква за всяка продуктова група.
- 9.28 Разграниченията между пазарните производители, производителите за собствено крайно потребление и непазарните производители се използва само за отрасли в случаите, когато тези различни видове производители са представени в дадения отрасъл. Ето защо по принцип това разграничение се използва само при

подкатегоризирането на много ограничен брой отрасли, например здравеопазване и образование.

9.29 За анализа от европейска гледна точка на икономиката на държавите-членки на ЕС или за получаването на таблици за предлагането и използването за целия ЕС, вносът и износът се подразделят на:

- а) потоци в ЕС, като се прави разграничение между тези в Европейския паричен съюз и тези с другите държави-членки на ЕС;
- б) внос и износ в държави извън ЕС.

Принципи за остойността

9.30 В таблицата за предлагането потоците на стоки и услуги се остойността по базисни цени. В таблицата за използването потоците на стоки и услуги се остойността по покупни цени. С цел да се постигне съгласувано остойността за таблиците за предлагането и използването, в таблица 9.5 е показан преходът от предлагане по базисни цени към предлагане по покупни цени. Тъй като предлагането е равно на използването за продуктите, са налице две тъждества:

- а) предлагането по покупни цени е равно на използването по покупни цени;
- б) предлагането по базисни цени е равно на използването по базисни цени.

9.31 Брутната добавена стойност се записва по базисни цени. Тя е остойността по базисни цени продукция минус остойността по покупни цени междинно потребление.

9.32 Концепцията за брутна добавена стойност по факторни разходи не се използва в ESA. Тя може да бъде изведена, като от добавената стойност по базисни цени се извадят другите данъци (минус субсидиите) върху производството.

9.33 Преминването от предлагане по базисни цени към предлагане по покупни цени включва:

- а) преразпределяне на търговските надбавки;
- б) преразпределяне на транспортните надбавки;
- в) прибавяне на данъците върху продуктите (с изключение на подлежащия на приспадане ДДС);
- г) приспадане на субсидиите за продукти.

Подобен преход се прилага при преобразуването на използването по покупни цени в използване по базисни цени; това обаче означава да се приспаднат данъците върху продуктите и да се добавят субсидиите за продукти. В таблици 9.8 и 9.9 се показва по-подробно преходът. Тези таблици служат също така за аналитични цели, например за анализа на цените и на последствията от измененията в данъчните ставки за продуктите.

9.34 По този начин от процеса на изравняване се получават следните таблици:

- а) таблиците за предлагането и използването (таблици 9.6 и 9.7), които показват крайните резултати от изравняването на общото предлагане и общото използване по продукти по покупни цени;
- б) таблиците за търговските и транспортните надбавки (таблица 9.7) и за данъците (минус субсидии) върху продуктите (таблица 9.8).

Таблица 9.5: таблица за предлагането по базисни цени и преобразуването в покупни цени

Предлагане	Отрасли (NACE) 1 – 2 – 3 – 4 - ...	Сектор „Останал свят“	Общо предлага не по базисни цени	Търговск и и транспорт ни надбавки	Данъци минус субсидии за продукти	Общо предлагане по покупни цени
Продукти (КПД)	Продукция по продукти и отрасли	Внос по продукти (CIF)	Общо предлага не по продукти			
1						
2						
3						
4						
Общо	Общо продукция по отрасли			0		
Пазарна продукция				0		
Продукция за собствено крайно потребление		0		0		
Непазарна продукция		0		0		

Таблица 9.6: таблица за използването по покупни цени

Използване	Отрасли (NACE) 1 – 2 – 3 – 4 - ...	Крайно потребление	Бруто капиталообра зуване	Сектор „Останал свят“	Общо
Продукти (КПД)	Междинно потребление на продукти по отрасли	Разходи за крайно потребление по продукти и по:	Бруто капиталообра зуване по продукти и по:	Износ по продукти (FOB)	Общо използван е по продукти
1		а) сектор			
2		„Домакинства“	а) бруто		
3		б) сектор	образуване на		
4		„Организации с	основен		
		нестопанска	капитал		
		цел,	б) изменение		
		обслужващи	на ценностите		
		домакинствата“	в) изменение		
		в) сектор	на запасите		
		„Държавно			
		управление“			
Общо	Общо междинно потребление по отрасли	Общо крайно потребление	Общо бруто капиталообра зуване	Общо износ	Общо използван е на продукти

Възнаграждения на наетите лица Други данъци минус субсидии за производство Потребление на основен капитал Нетен опериращ излишък Смесен доход	Компоненти на брутната добавена стойност по отрасли	
Общо	Общо вложени ресурси по отрасли	
<i>Допълнителна информация</i> Бруто образуване на основен капитал Наличност на основен капитал Заетост		

Търговски и транспортни надбавки

Таблица 9.7: търговски и транспортни надбавки — предлагане

	Търговски и транспортни надбавки при предлагането на продукти			
	Търговия на едро	Търговия на дребно	Транспорт	Търговски и транспортни надбавки
Продукти (КПД)				Търговски и транспортни надбавки при общото предлагане и използване по продукти
1				
2				
3				
4				
Общо	Общо търговия на едро	Общо търговия на дребно	Общо транспорт	Общо надбавки при предлагането и използването на продукти

Таблица 9.7 (продължение): търговски и транспортни надбавки — използване

		Търговски и транспортни надбавки при използването на продукти		
	Търговски и транспортни надбавки	Отрасли (NACE) 1 – 2 – 3 – 4 - ...	Крайно потребление	Бруто капиталообразуване
Продукти (КПД)	Търговски и транспортни надбавки при общото предлагане и използване по продукти	Търговски и транспортни надбавки при междинното потребление по продукти и по отрасли	Търговски и транспортни надбавки при разходите за крайно потребление по продукти и по:	Търговски и транспортни надбавки при бруто капиталообразуването по продукти и по:
1				а) бруто образуване на основен капитал
2				б) изменение на
3			а) сектор	

4			„Домакинства“ б) сектор „Организации с нестопанска цел, обслужващи домакинствата“ в) сектор „Държавно управление“	ценностите в) изменение на запасите
Общо	Общо надбавки при предлагането и използването по продукти	Търговски и транспортни надбавки при междинното потребление, общо по отрасли	Общо търговски и транспортни надбавки при крайното потребление	Общо търговски и транспортни надбавки при бруто капиталообразуването

- 9.35 Част от прехода от базисни цени към покупни цени при таблиците за предлагането и от покупни цени към базисни цени при таблиците за използването представлява преразпределение на търговските надбавки: остойностяването по базисни цени означава, че търговските надбавки се записват като част от търговията с продукта, докато остойностяването по покупни цени означава, че търговските надбавки са разпределени по продуктите, за които се отнасят. Аналогична е ситуацията с транспортните надбавки.
- 9.36 Сборът на търговските надбавки по продукти е равен на сбора на търговските надбавки по търговски отрасли, плюс търговските надбавки на другите отрасли. Същото тъждество се прилага за транспортните надбавки.
- 9.37 Транспортните надбавки включват транспортните разходи, платени отделно от купувача и включени в използването на продуктите по покупни цени, но не и в базисните цени на продукцията на производителите или в търговските надбавки на търговците на едро или дребно. Транспортните надбавки включват по-конкретно:
- а) транспорта на стоки от мястото, където са произведени, до мястото, на което купувачът получава доставката им, когато производителят заплаща определена сума на трета страна за транспорта и когато тази сума се фактурира отделно на купувача;
 - б) транспорта на стоки, организиран от производителя или от търговеца на едро или дребно по такъв начин, че купувачът трябва да заплати отделно транспортните разходи, дори когато транспортът се извършва от производителя или от самия търговец на едро или дребно.
- 9.38 Не се записват като транспортни надбавки никакви други транспортни разходи за стоки, например:
- а) ако производителят транспортира сам стоките, тези транспортни разходи ще бъдат включени в базисните цени на продукцията на производителя; този транспорт представлява спомагателна дейност и отделните транспортни разходи не могат да се разграничат като такива;
 - б) ако производителят организира транспорта на стоките без отделна фактура за транспортните услуги, тези транспортни разходи ще се включат в базисните цени на продукцията на производителя; те ще могат да се разграничат като такива и да се впишат като част от междинното потребление на производителя;
 - в) ако търговците на едро и дребно организират транспорта на стоките от мястото, в което те получават доставката, до място, където друг купувач получава доставката, тези разходи ще бъдат включени в търговската надбавка, ако купувачът не заплаща отделно за транспорта. Както при производителите, тези разходи представляват спомагателна дейност на търговеца на едро и дребно или закупуване на междинна услуга, като по този начин влизат в търговските надбавки, а не в транспортните;
 - г) ако домакинство закупува стоки с цел крайно потребление и организира транспорта им чрез трета страна, тези транспортни разходи се записват като

разходи за крайно потребление на транспортни услуги и не се включват нито в търговските, нито в транспортните надбавки.

9.39 Таблица 9.7 дава в известна степен опростена представа за матрицата на търговските и транспортните надбавки, тъй като:

- а) за преобразуването на използването трябва да бъде направено разграничение между търговията на едро и търговията на дребно с цел да се вземат предвид разликите в техните цени. При съставянето на таблиците трябва да се има предвид, че търговците на едро продават директно (например мебели) на домакинства и на отрасли и че търговците на дребно продават на отрасли (например кафенета и ресторанти), както и на домакинства;
- б) при изчислението и анализа на търговските надбавки върху продукти, влизащи в разходите за крайно потребление на домакинствата, за всяка продуктова група биха могли също така да бъдат разграничени и най-важните канали за разпространение, за да се вземат предвид разликите в техните цени; разграничението между търговия на едро и търговия на дребно не е достатъчно подробно. Например стоки и услуги могат да бъдат купувани от домакинствата в супермаркети, бакалии, цветарски магазини, универсални магазини, в чужбина или да бъдат получавани под формата на доход в натура. За някои продукти вторичните продажби са важни, например продажбите на цигари в кафенета, ресторанти и бензиностанции. Продажбите на търговците на дребно се коригират, за да се получи стойността на продажбите за домакинствата — например трябва да бъдат извадени продажбите за предприятия, сектор „Държавно управление“ и туристи. Разбира се, такива разграничения могат да бъдат въведени само ако наличните източници на данни осигуряват достатъчно информация за оценки на значението на всеки един от каналите за разпространение. Дори и при един и същи търговец или превозвач обикновено различните продукти имат различни надбавки. Данните за надбавките по вид продукт са най-подходящи и се използват, когато са налични;
- в) при изчисляването на транспортните надбавки е от полза разграничаването по вид транспорт, например железопътен, въздушен, морски, речен или автомобилен.

Данъци минус субсидии за производството и вноса

9.40 Данъците върху производството и вноса се състоят от:

- а) данъци върху продуктите (D.21):
 - (1) данъци от рода на данъка върху добавената стойност (ДДС) (D.211),
 - (2) данъци и мита върху вноса без ДДС (D.212),
 - (3) данъци върху продуктите без ДДС и без данъците върху вноса (D.214);
- б) други данъци върху производството (D.29).

Подобни категории се разграничават за субсидиите за производството и вноса. В таблиците за предлагането и използването субсидиите се показват в *данъци минус субсидии* за производството и вноса.

- 9.41 Предлагаането по базисни цени включва данъците минус субсидиите за производството. За да се направи преходът от базисни цени към покупни цени, се добавят различните данъци върху продуктите, а субсидиите за продукти се приспадат.

Таблица 9.8: данъци минус субсидии за продукти

Данъци минус субсидии за предлагането

	Данъци минус субсидии за предлагането на продукти							Общо данъци минус субсидии за продукти
	ДДС	Данъци върху вноса	Данъци върху износа	Други данъци върху продукти	Субсидии за вноса	Субсидии за износа	Други субсидии за продукти	
Продукти (КПД)								Данъци минус субсидии за общото предлагане по продукти и по използване
1								
2								
3								
4								
Общо								

Таблица 9.8: данъци минус субсидии за продукти (продължение)

Данъци минус субсидии за използването

	Общо данъци минус субсидии за продукти	Данъци минус субсидии за използването на продуктите
		Отрасли (NACE) 1 – 2 – 3 – 4 -
Продукти (КПД)	Данъци минус субсидии за общото предлагане по продукти и по използване	Данъци минус субсидии за междинното потребление на продукти по отрасли
1		
2		
3		
4		

9.42 Таблица 9.8 за данъците минус субсидиите за продукти е опростена по отношение на следните аспекти:

- а) за използването на продуктите различните видове данъци върху продуктите не са разграничени и субсидиите не са показани отделно; за предлагането на продукти са разграничени само три вида данъци върху продуктите и два вида субсидии. Като цяло е от полза да се показва поотделно всеки основен вид данък или субсидия за продукти, а след това сборът да се разпределя между различните продуктови групи;
- б) към различните канали за разпространение могат да се прилагат различни данъчни ставки и субсидии; затова каналите за разпространение също трябва да се разграничават, когато е налице достатъчна и релевантна информация.

9.43 Данъците и субсидиите за продукти се записват като дължими суми само когато са удостоверени с данъчни оценки, декларации и др. или са действително платените суми. При съставянето на таблиците за предлагането и използването данъците и субсидиите за продукти обикновено се изчисляват по продукти чрез прилагане на официалните данъчни ставки или ставки за субсидии към различните потоци на търсенето. След това трябва да бъде направен анализ на разликите с данъчните оценки или действително платените суми.

- а) Някои от тези разлики сочат, че първоначалната оценка на данъците върху продуктите в таблиците за предлагането и използването не съответства на определенията в ESA:
 - (1) в случай на освобождаване първоначалната оценка на данъците върху продуктите се намалява;
 - (2) в случай на необявени стопански дейности или отклонение от данъчно облагане за продукти, например, когато плащането на данъци е задължително, но липсва данъчна оценка, оценката на данъците върху продукти се намалява;
- б) в някои случаи разликите могат да покажат, че първоначалната оценка за данъците и субсидиите за продукти е свързана със сериозна грешка, например защото производството на някой продукт е оценено на по-ниска стойност. В такъв случай могат да бъдат извършени промени в оценките на потоците на стоки и услуги.

9.44 ДДС може да подлежи на приспадане, да не подлежи на приспадане или да не е приложим:

- а) подлежащият на приспадане ДДС се прилага към по-голямата част от междинното потребление, по-голямата част от бруто образуването на основен капитал и към част от изменението на запасите;
- б) неподлежащият на приспадане ДДС често се прилага към разходите на домакинствата за крайно потребление, част от бруто образуването на основен капитал, например новите жилища, обитавани от собствениците им, част от изменението на запасите и част от междинното потребление, например междинното потребление на единици на държавното управление и „Финансови предприятия“;
- в) по принцип ДДС не се прилага за:
 - (1) износ за държави извън ЕС,
 - (2) продажбите на стоки или услуги, подлежащи на облагане с нулева ставка на ДДС, независимо от тяхното използване; нулевата ставка на ДДС обаче означава, че все пак платеният върху покупките ДДС може да бъде възстановен; затова междинното потребление и бруто капиталотообразуването на тези производители трябва да бъде коригирано с размера на възстановения ДДС,
 - (3) всички производители, освободени от регистрация по ДДС, например малки предприятия и религиозни организации; в този случай правото да се иска възстановяване на ДДС върху направените покупки по принцип е ограничено.

9.45 ДДС се записва като нетна стойност: цялото предлагане се остойностява по базисни цени, т.е. без фактурирания ДДС; междинното и крайното използване се записват по покупни цени, т.е. без подлежащия на приспадане ДДС.

Други основни понятия

9.46 В таблиците за предлагането и използването се използват две позиции с корективен характер за съгласуване на остойностяването на вноса в таблиците за предлагането и използването и в сметките на институционалните сектори.

За да се постигне съпоставимо остойностяване спрямо вътрешното производство от същата продуктова група, в таблицата за предлагането вносът на стоки се остойностява на база CIF. Стойността CIF включва транспортните и застрахователните услуги, предоставени от резиденти, например транспорт за собствена сметка или транспорт от специализирани резидентни превозвачи. За да се постигне съгласувано остойностяване между вноса и износа, тази стойност трябва да се включва към износа на услуги.

В сметките на институционалните сектори вносът на стоки се остойностява по FOB, т.е. в съответствие с остойностяването на износа на стоки. Но в случай на остойностяване по FOB, стойността на предоставените от резиденти транспортни и застрахователни услуги, която е включена в износа на услуги, ще бъде по-малка, тъй като тя обхваща само услугите, предоставени в рамките на държавата на износ. Поради това резултатът от използването на различни принципи за остойностяване е, че общият нетен внос

остава непроменен, но и общият внос, и общият износ са по-големи при остойностяване по CIF.

Двата принципа за остойностяването могат да бъдат съгласувани в таблиците за предлагането и използването чрез въвеждането на позиции с корективен характер за вноса и износа. Позициите с корективен характер трябва да бъдат равни на стойността на транспортните и застрахователните услуги, предоставени от резиденти и включени в CIF стойността, но не и във FOB стойността, т.е. отнасящи се до транспорта и застраховането от границата на държавата на износ до границата на държавата на внос. Веднъж включени в таблиците за предлагането и използването тези позиции с корективен характер не изискват никакво специално третиране в изчисленията на вложените ресурси-продукция.

9.47 Трансферът на съществуващи стоки се записва в таблицата за използването като отрицателен разход за продавача и положителен разход за купувача. За съответната продуктова група трансферът на съществуваща стока означава прекатегоризиране между видовете използване. Това не се отнася само за разходите за операции, записвани като използване на услуги, например бизнес или професионални услуги. За целите на описанието и анализа може да бъде от полза за някои продуктови групи да се покаже поотделно относителният размер на трансфера на съществуващи стоки, например броят на колите втора употреба на пазара на нови и употребявани коли или делът на рециклираната хартия в предлагането на хартиени продукти.

9.48 За правилното разбиране на таблиците за предлагането и използването е важно да се припомнят някои от правилата за сметките, използвани в ESA:

- а) отраслите се състоят от единици по видове дейност (ЕВД), които упражняват една и съща или сходна по вид дейност. Сред важните характеристики на таблиците за предлагането и използването е това, че те дават възможност второстепенните дейности да се записват отделно. Това означава, че не е необходимо ЕВД да бъдат хомогенни в своите производствени дейности. Концепцията за ЕВД е обяснено по-подробно в глава 2. Напълно хомогенна производствена единица се използва в симетричната таблица „Вложени ресурси-продукция“ продукт по продукт;
- б) ако поделение, което извършва изцяло спомагателни дейности, може да бъде наблюдавано статистически, в смисъл, че са налице отделни сметки за производството му или ако то има различно местонахождение от поделенията, които обслужва, то трябва да бъде записвано като отделна единица и да бъде разпределено към класификацията на отраслите, която съответства на основната му дейност и при националните, и при регионалните сметки. Ако не са налични подходящи базисни данни, стойността на продукцията от спомагателната дейност може да бъде изчислена чрез сумиране на разходите.

Ако нито едно от тези две условия не е изпълнено, всички вложени в спомагателната дейност ресурси — материали, труд, потребление на основен капитал — се третират като ресурси, вложени в основната или второстепенната дейност, която обслужва;

- в) стоките или услугите, произведени и използвани в рамките на един и същ отчетен период и в рамките на една и съща местна ЕВД (МЕВД), не се идентифицират

поотделно. Поради това те не се записват като част от продукцията или междинното потребление на тази МЕВД;

- г) незначителната преработка, поддръжка, обслужване или поправка от страна на други МЕВД трябва да бъдат записвани нето, т.е. като се изключи стойността на съответните стоки;
- д) вносът и износът се извършват, когато е налице смяна на собствеността между резиденти и нерезиденти. Физическото движение на стоки през националните граници не означава само по себе си внос или износ на тези стоки. Стоките, изпратени в чужбина за преработка, не се записват като износ и внос. Обратно, купуването и препродажбата на стоки на нерезиденти, без стоките да влизат в икономиката на търговеца, се записват като внос и износ в сметките на производителя и крайния купувач, а нетният износ на търгуваните стоки се показва в сметките на икономиката на търговеца;
- е) дълготрайните стоки могат да бъдат наемани или да бъдат предмет на оперативен лизинг. В такива случаи те се записват като образуване на основен капитал и наличност на основен капитал в отрасъла, към който принадлежи техният собственик; в отрасъла на ползвателя се записват като междинно потребление в размера на платения наем;
- ж) лицата, наети чрез агенции за временна заетост, се записват като наети в отрасъла на тези агенции, а не като наети в отраслите, в които действително работят. Вследствие на това в последните отрасли комисионите, заплащани на агенциите за осигуряването на работна ръка, се записват като междинно потребление, а не като възнаграждения на наетите лица. Трудът на подизпълнителите се третира като предоставени услуги;
- з) заетостта и възнагражденията на наетите лица са обширни понятия:
 - (1) заетостта по социални причини също се счита за заетост; това се отнася, например до работните места за хора с увреждания, проекти за заетост на дълготрайно безработни лица и програми за заетост на млади хора, търсещи работа. Вследствие на това съответните лица са наети и получават възнаграждения като такива, а не социални трансфери, въпреки че тяхната производителност може да бъде по-ниска, отколкото тази на другите наети лица;
 - (2) заетостта включва случаи, при които от съответните лица изобщо не се очаква да работят, например лица, които са уволнени, но получават за определен период плащания от бившия си работодател. Този принцип обаче не изменя заетостта като отработени часове, тъй като в действителност не са били отработени часове.

Допълнителна информация

- 9.49 Таблицата за използването (таблица 9.6) съдържа допълнителна информация: бруто образуване на основен капитал, наличности на дълготрайни активи и заетост по отрасли. Разбивката между наети лица и лица, работещи за собствена сметка, е ценна

допълнителна информация. Информацията за бруто образуването на основен капитал и наличностите на дълготрайни активи по отрасли е необходима за получаването на потреблението на основен капитал по отрасли и за записването на неподлежащия на приспадане ДДС върху бруто образуването на основен капитал. Показването на заетостта по отрасли е важно за целите на изчисляването, тъй като:

- често данните за заетостта се използват за изчисляване на brutните стойности на продукцията, възнагражденията на наетите лица, междинното потребление и смесения доход;
- ключовите съотношения, като продукцията, възнагражденията на наетите лица и смесен доход на една трудова единица, като отработени часове, могат да бъдат сравнени за различни моменти от време или по отрасли с цел проверка на правдоподобността на оценките;
- помага да се осигури съгласуваност между стойностите по отрасли и данните за заетостта по отрасли. Например, ако няма изрична връзка към данните за заетостта, процесът на изравняване може да доведе до промени в стойностите по отрасли без съответстващите промени в данните за заетостта.

Добавянето на информация за заетостта по отрасли е от полза и за анализа на заетостта и производителността.

Източници на информация и изравняване

- 9.50 Обикновено основните източници на данни за изчисляване на продукцията по отрасли и продукти са икономическите проучвания сред предприятията, проучванията за производството и годишните отчети или счетоводните данни на големите дружества. Като цяло при големите дружества тези проучвания са изчерпателни, докато за малките дружества се прави извадково проучване. При някои определени дейности могат да бъдат приложими различни източници на данни, например от надзорни органи, сметки на местното и централното държавно управление или фондовете за социална сигурност.
- 9.51 Всички тези данни се използват за съставянето на първи непълен набор от таблиците за предлагането и използването. Те се изравняват на няколко етапа. Ръчното изравняване на ниско ниво на агрегация осигурява важни проверки за грешки в източниците на данни, системни грешки и едновременно с това могат да бъдат внесени изменения на основните данни с оглед на корекцията на концептуални различия и липсващи единици. Ако съгласуването се извършва на по-високо ниво на агрегация, като се използва автоматичен процес на изравняване или много стриктен процес на последователно изравняване, повечето от тези проверки липсват, тъй като грешките се неутрализират, а причините не могат да бъдат проследени.

Инструмент за анализ и разширяване на употребата

- 9.52 Таблиците, които могат да бъдат използвани за анализ, са три вида:

- таблици за предлагането и използването;
- симетрични таблици „Вложени ресурси-продукция“ отрасъл по отрасъл;
- симетрични таблици „Вложени ресурси-продукция“ продукт по продукт.

Симетричните таблици „Вложени ресурси-продукция“ могат да бъдат получени от таблиците за предлагането и използването по текущи цени, а също и по цени от предходната година.

- 9.53 Таблицата за използването (таблица 9.6) не показва до каква степен използваните стоки и услуги са произведени в страната или са внесени. Тази информация е необходима при анализите, при които връзката между предлагането и използването на стоките и услугите в рамките на националната икономика е от значение. Такъв е случаят при анализа на влиянието на измененията в износа или разходите за крайно потребление върху вноса, вътрешното производство и свързаните с тях променливи, като заетостта. Поради това би било добре рамката „Вложени ресурси-продукция“ да съдържа отделни таблици за използването на внесените продукти и на произведените в държавата стоки и услуги.
- 9.54 Таблицата за използването на внесените продукти се съставя чрез използване на цялата налична информация относно използването на вноса, например за някои продукти може да са известни основните предприятия вносители на тези продукти, а за някои производители може да съществува информация относно обема на вноса. Въпреки това като цяло пряката статистическа информация за използването на вноса е ограничена. Поради това тази информация обикновено трябва да се допълва чрез допускания за разпределението на продуктовете групи по видове използване.
- 9.55 При това положение таблицата за използването на стоки и услуги, произведени в държавата, може да бъде получена чрез изваждане от таблицата за използването за цялата икономика на таблицата за използването на внесените продукти.
- 9.56 На теория съществуват четири основни модела за преобразуването на таблица за предлагането и използването в симетрична таблица „Вложени ресурси-продукция“. Тези модели се основават или на допускания относно технологията, или на допускания за фиксираната структура на продажбите. Най-често се използва допускането за продуктовата технология: всеки продукт се произвежда по специфичен начин, независимо от отрасъла, в чиито рамки е произведен. Често това допускане се използва за получаване на таблица „Вложени ресурси-продукция“ за продукт по продукт. Вторият широко разпространен начин използва допускането за фиксирана структура на продажбите на продукта (допускане за пазарния дял): всеки продукт има специфична структура на продажбите, независимо от отрасъла, в чиито рамки е произведен; често този подход се използва за получаване на таблица „Вложени ресурси-продукция“ отрасъл по отрасъл. Възможни са смесени модели, в които са съчетани тези допускания. Поради ниската си степен на практическа вероятност моделите, които се основават или на допускания за отрасловата технология, или на допускания за фиксирана структура на продажбите, са с по-малка практическа релевантност. В глава 11 на *Наръчника на Евростат за таблиците за предлагането и използването и таблиците „Вложени ресурси-продукция“ 2008 г.* (Eurostat Manual of Supply, Use and Input-output Tables 2008) се съдържа преглед на алтернативните модели и процеси по преобразуване.
- 9.57 Изборът на най-доброто допускане, което да се приложи във всеки отделен случай, не е лесен. Той зависи от структурата на националните отрасли, например от степента на специализация и от хомогенността на националните технологии, използвани за производството на продукти от една и съща продуктова група, и най-вече от нивото на подробност на основните данни.

Простото прилагане на допускането за продуктовата технология дава резултати, които са неприемливи в степента, в която получените коефициенти „Вложени ресурси-продукция“ понякога са неправдоподобни или дори невъзможни, например

отрицателни. Неправдоподобните коефициенти могат да се дължат на грешки в измерването и на хетерогенност на продуктивния микс в отрасъла, в който продуктът, който е обект на трансфер, е основният продукт. Това може да бъде преодоляно чрез корекции, основани на допълнителна информация, или чрез възможно най-пълно използване на информираната преценка. Друго решение е да се прилага алтернативното допускане за фиксирана структура на продажбите на продукта. На практика използването на смесени допускания относно технологията, съчетано с допълнителна информация, се оказва полезен подход за съставянето на симетрични таблици „Вложени ресурси-продукция“.

9.58 Симетричната таблица „Вложени ресурси-продукция“ може да бъде разбита на две таблици:

- а) матрица, показваща използването на вноса; форматът на тази таблица е същият като този на таблицата за вноса, която придружава таблиците за предлагането и използването, с тази разлика че е използвана симетрична структура с една и съща класификация и по двете оси;
- б) симетрична таблица „Вложени ресурси-продукция“ за вътрешната продукция.

Последната таблица трябва да бъде използвана при изчисленията на кумулираните коефициенти, т.е. обратната матрица на Леонтиев, която се получава по следния начин — от единичната матрица I се изважда матрицата на техническите коефициенти на вложените ресурси, получена от матрицата за използваната като междинно потребление вътрешна продукция, като матрицата в резултат на тази разлика се обръща. Обратната матрица на Леонтиев може също така да се получи за вноса. В този случай трябва да се допусне, че вносът е бил произведен по същия начин като конкурентните вътрешни продукти.

9.59 Таблиците за предлагането и използването и симетричните таблици „Вложени ресурси-продукция“ могат да бъдат използвани като инструменти за икономически анализ. Двата вида таблици имат различни достоинства. Симетричните таблици „Вложени ресурси-продукция“ са налице за изчисляване не само на преките, но и на непреките и кумулативните ефекти. Също така качеството им може да бъде добро, когато за получаването им от таблиците за предлагането и използването са били използвани експертни познания и различни видове статистическа информация.

9.60 Таблиците „Отрасъл по отрасъл“ са много подходящи за анализи във връзка с отраслите, например данъчна реформа, анализ на въздействието, фискална и парична политика; те са и по-близо до различните източници на статистически данни. Таблиците „Продукт по продукт“ са много подходящи за анализи във връзка с хомогенни производствени единици, например производителност, сравнение на структурата на разходите, ефекти върху заетостта, енергийна политика и политика в областта на опазването на околната среда.

9.61 Аналитичните качества на таблиците „Продукт по продукт“ и „Отрасъл по отрасъл“ обаче не се различават значително. Разликите между таблиците „Продукт по продукт“ и „Отрасъл по отрасъл“ са вследствие на наличието на ограничен обем вторично производство като цяло. На практика при всички аналитични приложения на таблиците „Вложени ресурси-продукция“ по подразбиране се допуска отраслова технология,

независимо по какъв начин са били съставени таблиците първоначално. Освен това в практиката всяка таблица „Продукт по продукт“ е изменена таблица „Отрасъл по отрасъл“, тъй като в нея все още се съдържат всички характеристики на институционалните ЕВД и предприятията от таблиците за предлагането и използването.

9.62 Като цяло има много специфични видове анализ, за които са от полза таблиците за предлагането и използването и симетричната таблица „Вложени ресурси-продукция“, като например:

- а) анализ на производството, структурата на разходите и производителността;
- б) анализ на цените;
- в) анализ на заетостта;
- г) анализ на структурата на капиталобразуването, крайното потребление, износа и др.;
- д) разграничаването на отделните компоненти на икономическия растеж с помощта на дяловете на натрупаните разходи, за да бъде разпределен вносът по различните видове крайно използване;
- е) анализ на ролята на износа към други (групи) държави за икономическия растеж и заетостта;
- ж) анализ на необходимия внос на енергия;
- з) анализ на въздействието на новите технологии;
- и) анализ на ефектите от промените в данъчните ставки (например на ДДС) или от въвеждането на национална минимална работна заплата;
- й) анализ на връзките между вътрешното производство и околната среда, например акцентиране върху използването на специфични продукти, като гориво, хартия и стъкло или емисии на замърсители.

Също така макромодел може да включва дяловете на натрупаните разходи от таблиците „Вложени ресурси-продукция“. По този начин информацията от таблицата „Вложени ресурси-продукция“ за преките и косвените ефекти, например размерът на разходите за труд, вноса на енергия за частно потребление или износа, се включва в макромодела и може да бъде използвана за анализи и прогнози.

9.63 За да служат за по-специфични цели, таблиците за предлагането и използването и симетричните таблици „Вложени ресурси-продукция“ могат да бъдат изменени чрез въвеждане на алтернативни и допълнителни класификации. Най-важните примери са следните:

- а) по-подробни класификации на продуктите и отраслите на базата на национални класификации или за да се вземат предвид специфични цели, например за анализа на ролята на научноизследователската и развойната дейност в националната икономика;

- б) по-подробна географска разбивка на вноса и износа, например разбивка на търговията в ЕС по държави и разбивка на търговията с държави извън ЕС по икономически региони и конкретни държави, като САЩ, Китай, Индия и Япония;
- в) класификация на вноса като:
 - (1) внос на продукти, които се произвеждат и в съответната държава („конкурентен внос“),
 - (2) внос на продукти, които не се произвеждат в съответната държава („допълващ внос“).

И за двата вида внос може да се очаква, че ще имат различна връзка и значение за националната икономика. Конкурентният внос може да бъде обект на анализ и икономическа политика, тъй като може да замести вътрешната продукция; поради това той би могъл да бъде включен като отделна категория на потенциалното крайно използване в таблиците за използването. За допълващия внос, например при внезапно покачване на цените на енергията, при анализите ще се постави акцентът главно върху влиянието на измененията в цените ѝ върху националната икономика;

- г) класификация на възнагражденията на наетите лица по критерии като ниво на образование, пълен/непълен работен ден, възраст и пол. Тази класификация би могла след това да бъде приложена и към допълнителната информация относно заетостта. По този начин таблиците за предлагането и използването могат да бъдат използвани и за анализите на пазара на труда;
- д) разбивка на възнагражденията на наетите лица по:
 - (1) работна заплата, от която: осигурителни вноски за сметка на наетите лица;
 - (2) осигурителни вноски за сметка на работодателите.

Тази разбивка позволява анализа на ролята на осигурителните вноски за цената на вложения труд и прехвърлянето на тази тежест към brutния опериращ излишък;

- е) класификация на крайното потребление по цели (КОИКОП — за домакинствата, КОПНИ — за ОНЦОД, и КОФОГ — за държавното управление). Функционалната класификация на тези разходи дава възможност да бъде оценено въздействието на всяка една функция върху останалата част от икономиката. Например може да бъде оценено значението на публичните и частните разходи за здравеопазване, транспорт и образование.